

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 7.50 P
Negyedévre 21.— P
Félévre 40.— P

Építsük az országot!

Megdöbbenő kép tárul elénk a felszabadult országrészeket bejárt Gábor József miniszter beszámolójából. Nemzeti vagyunk jelentős részét képező vasúti hálózatunkat tönkretették a németek. Esztelenül pusztították, hogy megakadályozzák az ország taipraállítását. A vasútvonal az ország érrendszere, amelyen a vérkeringés megindulhat. Mindnyájunknak drága kincse és most, hogy szétépték, érezzük csak igazán hiányát.

A kormány a maga részéről mindent megtesz, hogy a károkat helyreállítsa és lehetővé tegye az élet megindítását. De a demokráciában a népek is közös, nagy teendői, kötelességei vannak. A kormány a vasutasok teljes igénybevétele mellett is egyelőre csak a fővonalakon tud a javításhoz hozzálátni. Viszont igen sok helyen a mellékvonalakon olyan javítások akadnak, amelyet egyszerű munkával, a lakosság együttes erejével helyre lehetne hozni és akkor azon a szakaszon is megindulhatna a vasútforgalom. Hogy ez mit jelent, nem kell részletesen taglálni. A most meginduló segélyakciónak is éppen az a legnagyobb nehézsége, hogyan továbbíthassuk rendelkezési helyére a rendelkezésre álló árukészletet? A helyi lakosságok érdekét és ezt a szempontot tekintetbe véve, duplán kötelességünk félredobni tunyágunkat és ott, ahol mód és lehetőség van rá, azonnal hozzálátni a javításhoz, az újjáépítéshez. A mi kötelességünk ébren vigyázni arra, hogy a demokráciát jelentő öntevékenység ne váljék üres frázissá, tartalmatlan szócsépeléssé. Akkor értjük meg az idők szavát, ha az erőfeszítésekben, a munkában is vetekszünk egymással.

Vegyünk például a nagy szovjet nép hősiességét. Hazájukat a kíméletlen fasiszta barbárság kegyetlenebbül pusztította végig, mint a mi országunkat. A felperzselt orosz területek megtizedelt népe mégis talpraállt, mégis felépítette rombadöntött városait, falvait. Felépítette nélkülözve az erős férfi-izmokat, mert azok a vörös hadseregben feszülnek meg hazájuktól messze, az elnyomott népek felszabadításáért.

Ne húzódozzunk a kemény erőfeszítésektől. Értjük meg, hogy önmagunknak építünk országot, amikor a holnap Magyarországaért harcolunk.

A vörös hadsereg 60 kilométeres szélességben áttörte a lengyelországi frontot

Budapesten már csak elszigetelt házcsoportok vannak a németek kezén -- További szövetséges előnyomulás a nyugati fronton

A külpolitika aktivitása világszerte növekvőben van.

Görögországban

vége megegyezés jött létre az egymással szemben álló erők között. Az a fegyverszünet, mely egyrészt az EAM baloldali párt-szövetség és a fegyveres ellenállási mozgalom, az ELAS képviselői, másrészt a görög kormány és Scobie brit parancsnok közti létrejött, aményt nyújt arra, hogy

rövidesen meg fogják találni a minden vitás kérdést felölölő végleges megoldást.

A király visszavonulása és Plasztirasz kormányalakítása már a baloldal legfontosabb követeléseinek részleges teljesítését jelenti, a harcok beszüntetése és a foglyok kölcsönös szabadonbocsátása pedig a legjobb út a lelkek megbékélése felé.

Mialatt a görög belpolitikai elmentét a megoldás stádiumában van, most megint a

Jugoszláv

probléma került az érdeklődés homlokterébe. A Tito tábornagy vezetése alatt álló nemzeti felszabadító bizottságban tömörült demokratikus erők és a jogfolytonosságot képviselő Subasic miniszterelnök közti megegyezés jött létre. A három nagyhatalom kormánya által jóváhagyott átfogó egyezmény a nemzet minden rétege részére megnyugtató rendszert nyújtott, a demokratikus alapelvek teljes érvényrejuttatásával. Éppen ezért kellemetlenül hat most az a disszonáns hang, mely a Londonban élő Péter király kabinetirodájából hangzott el és amely kifogásokat emel az egyezmény lényeges pontjai ellen.

A brit sajtó szokatlan éles hangon fordul szembe a nyilatkozattal, kiemelve azt a kedvezőtlen hatást, melyet ez a nemcsak brit kormánykörökben, hanem a lon-

doni jugoszláv miniszterek között is keltett. A legérdekesebb a „Times” cikke, mely állást foglal a jugoszláv kérdés kapcsán amellett az irányelv mellett, hogy a

felszabadított országok újjászervezése általában csak az ellenállási mozgalmak vezetése mellett történhetik.

Megállapítható, hogy a király nyilatkozata semmiesetre sem a brit kormány tudtával és jóváhagyásával hangzott el.

Szóliában

fasiszta elemek titkos szervezkedését leplezték le — a TASS-iroda jelentése szerint. — Német érdekeltségekhez tartozó vállalatok titkos szervezetet alakítottak, azaz a céllal, hogy mint bolgár hazafiak, belépnek a demokratikus politikai pártokba. Állásokat vállalnak, hogy így megbénítsák a demokratikus bolgár kormány működését. Bizunk azonban a bolgár kormány már eddig tapasztalt erélyében, mely csirájában folyt el minden ilyenfajta próbálkozást.

Feltűnőek azok a jelek, melyek a részben még német megszállás alatt lévő népek ellenállásának megerősödését és a szabotázsakciók elszaporodását mutatják. Így

Dániában

állandóak a németeknek dolgozó hadiüzemek és a szállító vonalak elleni merényletek. Dán hazafiak legutóbb egyetlen éjszaka öt vasútvonalon húsz robbantást hajtottak végre.

Norvégiában

a német hadvezetőség által az északi Finnmark-tartományban tanúsított bestiális magatartás reakciójaként újra fellángoltak az arcvonal mögötti harcok.

Norvég partizánok szövetséges repülőgépekről ledobott ejtőer-

nyősök segítségével legutóbb megbénították a létfonosságú észak-déli vasúti fővonal forgalmát.

A TASS-iroda jelentése szerint Norvégia belügyminisztere körutatót tett a felszabadított norvég területeken. Beszámolójában elmondja, hogy a

lakosság mindenütt felszabadítóként fogadja a vörös hadsereget.

Hollandiában

a németek brutális módon folytatják a munkások elhurcolását. Ezzel kapcsolatban a holland miniszterelnök rádióbeszédet intézett Hollandia népéhez, melyben egyesült erőikifejtésre hívta fel a holland népet és ellenállásra szólított fel mindenkit ama német kísérletek meghiúsítására, hogy elhurcolják Hollandia emberanyagát. Figyelmeztette a holland kormánytisztviselőket, munkaadókat és mindenkit, akik esetleg segítenének a lakosság elszállításában, hogy együttműködés vádjával háborús bűnözőkként fognak bíróság elé kerülni.

Belgiumban,

melyet újból fenyegetett a már kudarcba fulladt német támadás, a londoni „Times” brüsszeli tudósítójának jelentése szerint a belga kormány kezdeményezésére országos ellenállási tanácsadó bizottságot fognak felállítani. A bizottságban képviselőket kap mindenki, aki résztvett az ellenállási mozgalmakban. Az előzetes tárgyalásokon a fegyveres alakulatok, a földalatti sajtó és a titkos szolgálat képviselői tartottak megbeszélést. Az eredmény Belgiumban általános meglepetést keltett. Az új belga hadsereg állományának kétharmadát az ellenállási csoportok tagjai teszik ki.

Észak-Olaszországban

már a németek nem tudják eltitkolni a partizán-tevékenység

nagyfokú elharapódzását. Napirenden vannak a hidak, vasúti szállítmányok elleni szabotázs-cselekmények, összecsapások a németbőröncök és az antifasiszta csapatok közt.

Legutóbb az olasz munkásság elhurcolását célzó náci-intézkedések megakadályozása céljából Alexander tábornagy felszólította az olaszokat, hogy egyidőre hagyják abba szervezkedéseiket. Legyenek segítségére a Németország által tenyegelt olasz munkásságnak, akadályozzák meg Németországba hurcolásukat, valamint ipartelepeik szétrombolását, vagy elszállítását.

A német megszállás alatt lévő

Közép-Lengyelországban

a lengyel nemzeti hadsereg fokozza tevékenységét a német vonalak mögött. A radomi fontos vasúti csomópont körül az elmúlt napok során több vasutvonalat tettek használhatatlanná.

A legújabb hírek szerint

Magyarországnak

a németek által megszállva tartott részén állandóan napirenden vannak az összetűzések a németek és most már nemcsak a magyar nép, hanem a nyilasok között is. A moszkvai TASS-iroda genfi jelentése szerint Guderian vezérezredes, aki felkereste a magyarországi hadsziinteret, tanácskozásra hívta össze a nyilas-keresztes osztagok parancsnokait.

Guderian éles formában mutatott rá a nyilas-keresztes harcok kérésére a nyilasok számára

és arról beszélt, hogy az osztagok katonái és tisztjei körében különböző áramlatok figyelhetők meg. Guderian intézkedésére sok vezető magyar tisztet eltávolítottak parancsnoki állásból. Többek között menesztették a Komárom körzetében lévő nyilas-keresztes osztagok parancsnokait is.

A hermetikus elzárkózás ellenére érkeznek hírek végül magából

Németországból

és, melyek náciellenes megmozdulásokról számolnak be. Így legutóbb nyilvánosságra jutott a badeni tartomány nemzetiszocialista körzetvezetőjének Berlinbe küldött bizalmas jelentése, melyben közli, hogy több délnyugat-németországi városban eddig kinyomozatlan módon

Hitler- és pártellenes falragaszok kerültek a házfalakra.

Nagyfokú elkeseredést szül a német polgári lakosság körében az ú. n. „Volksopfer” (Népi Áldozat)-akció is. Ennek keretében a súlyos téliruhahiány fedezésére elrendelték minden ruházati cikknek — személyenként két teljes öltözetet felül — a beszolgáltatását; még a fronton küzdő katonák civilruhájára is kiterjed ez a rendelkezés. A rendelet kijátszóit halálbüntetéssel fenyegetik.

A német devizahiány olyan nagymérvű, hogy a különböző országokban összerabolt árukat, gépeket stb. a kormány külföldieknek kénytelen elkótyavetyélni, a feltétel természetesen: a némesvalutában vagy devizában való fizetés. Nem járul hozzá a nép hangulatának javításához az

az intézkedés sem, melynek értelmében a hat német nagybank betétállományának 88 százalékát a kormány „kölcsonveszti” a háborús kiadások fedezésére.

A német pénzügyi és nyersanyaghelyzettel éppen ellentétes képet mutat a szövetségeseké.

A Szovjetunióban

A diadalmas vörös hadsereg által felszabadított területeken teljes erővel folyik az újjáépítő munka. A donyeci nagyfontosságú iparvidék már újra ontja a hadviseléshez fontos nyersanyagokat és most moszkvai hírek beszámolnak arról a hatalmas munkáról, mely a németek által vandál módon elpusztított gigantikus Dnyeper-erőmű helyreállításáért folyik. A mérnökök és munkások nem riadnak vissza a nehézségektől: ha kell, a bővíző folyó szintje alatt dolgoznak. A munkások tízezrei részére egész városnegyed épült. A helyreállítási munkában a Szovjetunió minden vidékének termelőereje résztvesz és rövid idő kérdése csupán, hogy az 1944 július 7-én ünnepélyesen megkezdett munka befejezését nyerjen és a technika e remek alkotása újra Szovjet-Ukrajna büszkesége legyen.

Az Egyesült Államokban

Roosevelt most előterjesztett 83 milliárd dolláros mammut-költségvetése nemcsak minden háborús kiadás bőséges fedezésére szolgál, hanem részben már békecélokra is. Az USA részt óhajt venni a felszabadított európai országok újjáépítésében és felsegélyezésében. Roosevelt azt javasolta a kongresszusnak, hogy az Egyesült Államok vegye ki részét a nemzetközi valutaalap, valamint az újjáépítés és gazdasági fejlődés céljait szolgáló nemzetközi bank megteremtésében, amelynek tervét a szövetséges szakértők a múlt év júliusában megtartott konferencián kidolgozták.

Az USA jövő évi költségvetése egymilliárd 350 millió dollárt az Egyesült Nemzetek segélynyújtó és újjáépítési szerveinek kiadásaira fordít. Ha többre lesz szükség, az Egyesült Államoknak és a többi nemzeteknek gondoskodniuk kell, hogy a felszabadított területek népei lényeges segítségben részesüljenek a háborús pusztítások kiküszöbölésére.

A szövetségesek háborús erőfeszítéseit támogató

Latin-amerikai

köztársaságok a jövő hónapban értekezletet fognak tartani, hogy a háborúalatti és utáni problémáikat megtárgyalják. A 21 köztársaság közül csak Argentína nem vesz részt az értekezleten.

Vázsonyi István.

Veszek, eladok

újat és használtat: vásznat, szövetet és mindféle méteres árut, férfi és női ruhát, fehérneműket, szőnyegeket, — órát, varrógépet és cipőket

Nyomtató-ú. 4

350 helységet foglaltak el az oroszok Sandomirtól nyugatra

Moszkva, január 13. Az első ukrán front csapatai Sandomirtól nyugatra támadásba mentek át: a kedvezőtlen idő dacára, mely lehetetlenné tette a repülőgépek bevetését,

átörték az ellenség erősen kiépített védelmi állásait és 40 kilométert haladtak előre.

Az ellenséges védővonalak át-törésében döntő szerepe volt a hatalmas, jól megszerelt, rövid tűzértékű előkészítéseknek.

A támadó szovjet csapatok két nap alatt 40 kilométer

mélységben és 60 kilométer szélességben törték át a frontot.

A következő megerősített helyeket foglalták el: Sidluc, Sztopynic, Hmelnik, Buszko-Zdruc, Viszlca és még 350 más helységet, amelyek között nagyobbak: Csizsuv, Ckselcsice, Lubanya, Cladkuv, Mlinni, Taluv, Paszturka, Bojucice, Zagosztu, Sztuknik, Sztrozszicka, Bzszoszkuv.

Moszkva üdvövéssel köszöntötte az első ukrán front hős csapatait.

Nagy szovjet hadizsákmány Budapesten

Moszkvából jelenti a Szovjet Tudósító Iroda: Budapesten továbbtarlanak a nehéz harcok. A szovjet csapatok elfoglalták a Városligetet, a Kerepesi-temetőt, a petróleumfinomító-gvárat, a fegyvergyárat és a műtrágyagyárat, továbbá 135 épülettömböt.

Január 11-én csapataink Budapesten 1270 német és magyar katonát és tisztet ejtettek foglyul.

A teherpályaudvaron 5100

vasúti kocsit és 31 mozdony esett zsákmányul.

Budapesttől északnyugatra nyugatra az ellenség harcokocsi- és gyalogos támadásait a szovjet csapatok visszaverték. 67 német harcokocsi és repülőgépet semmisítettek meg.

A többi harctereken felderítő és helyi jelentőségű harcok folytak.

Végző roham az utolsó német erődök ellen

London, január 13. (Reuter) Budapesten szovjet válogatott csapatok az

utolsó német erődállásokat rohamozzák.

A városban az oroszok most máslél km-re vannak a Dunától.

Magyar katonák és polgári egyének, akik átpartoltak a vörös hadsereghez, arról számolnak be, hogy a

németek kíméletlenül pusztítják az épületeket, sok háztömböt felrobbantottak anélkül, hogy előzetesen értesítették volna a ház lakóit.

Tudósítók jelentették, hogy a németek kifogynak az üzem-

anyagból, lőszerből és a budapesti Lóversenyter elfoglalása után — melyet a németek rendkívüli repülőternek használtak — az oroszok elválták őket a légiúton érkezett utánpótlástól is.

Fronttudósítók beszámolója szerint Budapesttől nyugatra a németek 100 tankkal támogatták gyalogos támadásaikat. A vörös hadsereg a tankoknak legalább egyharmadát tette harcképtelenné.

Malinovszki tábornagy Avramescu román tábornokhoz intézett üzenetében elismeréssel szólt a 4. román hadsereg magyarországi és erdélyi csatákban folytatott harcairól.

Nagyszámú német fogoly a belgiumi arevonaion

London, január 13. Az Ardenes-i háromszög nyugati vége gyors ütemben omlik össze. A szövetséges hadijelentés közli, hogy a

németek semmiféle szervezett ellenállást nem fejtenek ki a Laroche—St. Hubert-úttól nyugatra;

a St.-huberti erdő északi felét a britek megtisztították a németektől. A németek most visszavonulnak Laroche-tól keletre, Champion szomszédságában fekvő vonalaikba.

Amerikai csapatok folytatják előrenyomulásukat a Grandmenil—Houfalize-i úton. A háromszög déli végében Patton tábornok csapatai Bastognetól keletre térfyereségre tettek szert és sok foglyot ejtettek. A tegnapi nap folyamán összesen

háromezer német fogoly került szövetséges kézbe, még nem teljes adatok szerint.

Északról előrenyomuló brit csapatok és délről észak felé törő amerikai kötelékek a háromszög nyugati részén St. Hubert körzetében tegnap egyesültek. Tegnap a hősesé miatt a szövetséges repülőgépek a földön vesztegettek.

A Bitche-i háromszögben Saarbrückentől délkeletre és Hagenau környékén 6 nap óta folyik az elkeseredett küzdelem. Strasbourg-tól délre említésre méltó változás nem történt.

Két rajból álló brit nehéz bombázóköteték vadászkiéret mellett tegnap 6 tonnás bombákkal támadta a bergeni (Dél nyugat-Norvégia) bűvárhajóhangárokat. A kikötőben és annak közelében lévő német hajókat szintén bombázták. A repülőlegénység legalább egy német hajó elsüllyedését jelentette. A brit partvédő parancsnokság gépei a norvég partok körüli harcokban négy német repülőgépet lelőttek, három brit gép nem tért vissza támaszpontjára.

Férfi és női

fehérnemű-
varrodama
megnyitottam

Babakelengyék készítését és mindennemű javítást vállalok

Pető Gáborné Hatvan-
utca 17.

A Nemzeti Parasztpárt javaslatot dolgozott ki a földreform megoldására

A magyar sorskérdések közepontjában a magyar földnek a kérdése áll. Elnyomott népünk hiábavaló harcot folytatott eddig a földreformért, mert uralkodó osztályai ezer kifogással taktikázva, a dolgozók követelését elodázták. Történelmi tragédiánk egyik oka éppen a földkérdés megoldatlansága. Egész Európában Magyarország egyedül áll feudalizmusra emlékeztető földmegosztásával.

Az Ideiglenes Nemzetgyűlésen végre hatalmas erővel tört ki a népakarat, amely a mult rendszer teljes felszámolását és a radikális

A Nemzeti Parasztpárt földreform javaslatát

A magyar parasztság még a jobbágyok idején kiszorult a magyar föld birtokából és ezen nem változtatott a jobbágyföldszabadtása sem. A jobbágyföldszabadtás levette az úrbéri terheket a parasztság kezén lévő úrbéres birtokokról, de nem adott ennél több földet a parasztságnak. A magyar föld legnagyobb része továbbra is földesúri kézben, a parasztság zöme pedig továbbra is birtoktalan maradt.

A jobbágyok eltörlése százezer régi szabad parasztcsalád mellett csak hatszázezer telkes jobbágy-családot tett a föld szabad birtokosává, míg a zsellérek és az uradalmi földön dolgozó parasztsztrók közel kétfélmillió tömegéből csak egy töredéket juttattak földhöz. A jobbágyföldszabadtás azt eredményezte, hogy az ország területéből csak 30 százalék lett parasztföld, míg 70 százaléka megmaradt földesúri birtoknak.

Ezen az aránytalan birtokmegosztáson, a parasztság kisemmizésén nem változtatott lényegesen a következő évtizedek birtokpolitikája sem. A szegődményes földek megváltása, a telepítési akciók, a magánparcellázások, az 1920-as földreform és az újabb telepítési akciók együttvéve sem juttattak annyi földet a parasztságnak, hogy a birtokába került föld legalább megkét-szereződött volna. 1935-ben is az ország mezőgazdasági területének csak 52 százaléka volt parasztkézben lévő kisbirtok, míg 48 százaléka a nagybirtokos földesurak és közületek birtokában maradt, vagy kereskedelmi vállalatok és földesúrrá lett nagygazdák birtokába került.

Ez a birtokmegosztás volt a magyar nemzeti fejlődésnek minden meggátoló akadálya és vég-eredményben ez juttatta a nemzetet mai katasztrófájába is. A nagybirtokok és uradalmak fennmaradása biztosította a népe-ellenes, úri-feudális uralom foly-

zöldreform megvalósítását követelte. Nem volt szónok, aki ne ismerte volna el ennek a földreformnak nemcsak szükségességét, de történelmi súlyát is.

A Nemzeti Parasztpárt, amely párt zömét a gazdasági cselédek, a magyar föld nincstelenjei alkotják, saját bőrén érzi a jelenlegi rendszer tarthatatlanságát és javaslattal lép a nemzet elé. Kötelességünknek tartjuk ezt a javaslatot teljes egészében közölni, amely remélhetőleg, alapja lesz a föld igazságos szétosztását, a magyar dolgozók kezébe juttatását biztosító törvénynek.

tonosságát és a parasztságnak a földből való kiszorulása tette tehetetlenné és öntudatlanná a magyar nép millióit.

Ennek a végzetes aránytalan-ságnak és állandó nemzeti szerencsétlenségnek megszüntetése nélkül nincs nemzeti talpraállítás, nincs demokratikus fejlődés és nincs népi megerősödés.

Eppen ezért a földreform megvalósítása nem lehet kisebb-nagyobb mértékű földhözjuttatás, hanem csak a magyar földbirtokviszonyok gyökeres és teljes újjárendezése. A magyar földnek a magyar parasztság birtokába kell kerülnie. Ez a történelmi jóvátétel az alapfeltétele az országvesztő reakció gyökeres felszámolásának, a parasztság népi felemelkedésének és a nemzeti újjászülésnek.

A földreform megvalósítása az egyetlen útja a magyar mezőgazdaság talpraállításának és újjáépítésének. A németek és magyar bérenceik által földünkre zúdított háború irtózatossá rombolásait és pusztításait csak úgy hozhatja helyre a magyar termelőmunka, ha a parasztság a maga földjén és a maga javára dolgozhat. A jószágállomány és a mezőgazdasági felszerelés katasztrófális pusztulása után nincs más, ami újjá-teremtheti a magyar mezőgazdaságot, mint a parasztságnak a maga földjén kifejtett emberfeletti munkája.

A földreform megvalósításának mértékére, módjára és lebonyolítására nézve a Nemzeti Parasztpárt a következő javaslatot terjeszti elő:

I.

1. A földreform céljaira minde- nek előtt el kell kobozni a haza- arulók, nyilasvezérek, Volksbund- tagok és a magyar nép egyéb ellenségeinek minden birtokát.

2. A földreform céljaira igény- be kell venni minden úri nagy- birtokot, általában véve 100 ka- tasztrális holdon felül.

3. Igénybe kell venni általában 100 holdon felül a közületi, ál- lami, egyházi, községi, alapítvá- nyi, valamint vállalati birtokokat

ABLA-K-GITT

kapható

Szabó Zsigmond cégnél

Plac-utca 10. szám

is, kivéve azokat, melyek közvet- lenül és elkülönítve valamilyen különleges kulturális, gazdasági, népjóléu stb. közcélú szolgálatnak.

4. A parasztbirtokok 200 ka- tasztrális holdon alul mentesül- nek az igénybevétele alól.

5. Házhelyeknek és közcélokra szükség esetén más birtokok is igénybe vehetők, azonban ezek birtokosait másutt igénybe vett földdel kell megfelelő értékben kárpótolni.

II.

1. A földreform céljaira igénybe- veendő földekből:

a) a szántót, rétet és kertet az igénylőknek szabad, egyéni és telekkönyvileg bejegyzett birtokába kell adni;

b) a legelőt a szükséglethez és lehetőséghez képest osztat- lanul kell hagyni, ahol szük- séges, ott újabb területet ki- szakítani és községi birtokba adni a lakosság közös hasz- nálatára;

c) az erdőt és az erdősítésre váró terméketlen területet vagy állami birtokba kell venni és országosan egysé- ges állami erdőgazdaság ke- zelésébe venni, vagy községi birtokba adni, illetve meg- hagyni és az erdőgazdaság ellenőrzése alá helyezni.

2. Az igénybe vett birtokon lévő állatállományt és gazdasági felszerelést az új birtokosok közt arányosan szét kell osztani és tulajdonukba adni. Ezen terül az állatállományt és felszerelést képesti állatokkal és felszerelésekkel kell segíteni a földhözjuttatottakat. Tekintettel azonban az állatállo- mány rendkívüli lecsökkenésére és a mezőgazdasági gépek óriási hiányára, szövetkezeti vagy köz- ségi formában meg kell szervezni az iga-erő és a gépek közös hasz- nálatát, valamint a tenyészállatok tartását.

3. Az igénybeveendő földekből vidékenként megállapítandó gaz- daságtípusokat kell alakítani és ezek nagyságát vidékenként és típusonként kell meghatározni.

4. A földreform során az út- hálózat kiegészítését, a közcélo- kat szolgáló területek elhelyezé- sét és a kisgazdaságok kimérését, valamint a házhelyek kijelölését vidékenként megállapítandó terv szerint kell végrehajtani.

5. A földreform során különös tekintettel kell lennünk kisebb- nagyobb telkű házhelyek juttatá- sára. Ezeket szorosan a régi tele- pülés köréül kell kiutalni, vagy önálló új telepeket alakítani.

6. Azon vidékek földigénylői számára, ahol nincs elegendő igénybevehető föld, más vidéken kell földet juttatni ott, ahol igény-

ÉRTESÍTEM

a tisztelt vendégeimet, hogy a

**Ivanovits-féle
fodraszüzetet**

Kossuth-utca 17. sz. alatt

megnyitottam, ahol úri, női ki- szolgálás van. Kérem a tisztelt vendégeim szíves pártfogását.

PELLES fodrasz.

bevehető földek rendelkezésre ál- lanak.

III.

1. Az igénybeveendő földekből elsősorban a teljesen birtoktalan és törpebirtokos parasztságot kell földhöz juttatni. Csak a dolgozó parasztság kaphasson földet.

2. Előnyben részesítendőek a földhözjuttatásnál azok, akik a Németország elleni harcban ki- tüntették magukat, akik előljár- tak az ellenállásban a reakciós rendszerrel szemben és szabad- ságvesztés büntetést, vagy inter- náliást szenvedtek; végül a sok- gyermekes családok.

3. A megváltás összegét az illető birtokra koronában, pengőben kivett kataszteri tiszta jövede- lem húszszorosában kell megál- lapítani.

4. A megváltási összeg a föld- reform végrehajtási költségeinek levonása után a régi birtokosok kártalanítására fordítható.

5. A földreform során juttatott birtokokat 10 évig csak a föld- művelésügyi miniszter engedélyé- vel lehessen elidegeníteni.

IV.

1. A földreform végrehajtására a földművelésügyi minisztérium külön osztályt állítson fel és a földhözjuttatandók képviselőinek bevonásával alakítson előkészítő bizottságot.

2. Biztosítani kell a végrehaj- tás decentralizálását és a földhözjuttatandók helyi képviselőit a végrehajtó szervekben. Községen- ként földreform-bizottságokat kell szervezni az igénylők képviselői- ből és helyi szakemberekből s az igénylők összefrását ezekre a bi- zottságokra kell bízni.

3. A földreform végrehajtásá- nak 1945. október 1-ig meg kell történni, hogy a földhözjuttatandók az 1945-46. gazdasági év kezdetén már birtokba vehessék földjüket.

A Nemzeti Parasztpárt felhívja az összes demokratikus pártokat, a szakszervezeteket, a mezőgaz- dasági érdekképviseleteket és az érdekelt szakembereket, hogy elő- terjesztett javaslatát mellett fog- laljanak állást, részleteit vitassák meg s ezzel megkönnyítsék az Ideiglenes Nemzeti Kormány munkáját és elősegítsék a magyar nemzet e létkérdésének sürgős megoldását, a magyar parasztság évszázados vágyának beteljesü- lését.

A Nemzeti Bizottság ülése het- főn délelőtt 11 órakor lesz a vá- rosháza 16. számú szobájában.

Főtárgy: A népbírók felál- lítása.

Régi jó munka,
remek szabás,
előzékeny kiszolgálás

Grünfeld
uriszabóság
Debrecen

Kisestompom mellett.

OLAJAT

asvanyit és növényit minden mennyiségben vásárol

Szabó Zsigmond-cég
Piac-utca 10. szám.

Tárcanaplár

1945. évre
kapható

József kir. herceg-utca 1.

(a volt „Debrecen” kiadóhivatalában)

Miért?

Minden jóérzésű magyar ember megkönnyebbülten sóhajtott fel, amikor a német csapatoktól megtisztult Debrecen városa. Új élet kezdődött. A német emlékektől minden igyekezettel megakartunk szabadulni s meg is tettünk és tesszünk minden tőlünk telhetőt ennek érdekében.

De a kicsiségnek tűnő dolgokat sem szabad elhanyagolnunk. Az orosz csapatok immár három hónapja vannak városunkban. Hogyan lehetséges mégis, hogy egyes épületekben, például a volt Ujságíró Club helyiségeinek aajtajain még német felírás díszel? A „Kein Entgang“-okat miért nem távolítják el azok, akik a helyiségeket jelenleg igénybeveszik?

Hasonló a helyzet a nagyjálmánál és a város több más épületénél is. Szedjük le végre ezeket a rossztü emlékeztetőket!

A Sámsoni-úti hőforrásoknál naponta 400 köbméter gáz száll el a levegőbe és pocsékolódik el. A jelenlegi nagy gázhiányra való tekintettel miért nem lehet módot találni arra, hogy ezt a nagymennyiséget megmenthessük?

A belpolitika hírei

A debreceni Nemzeti Bizottság a Nemzeti Segélyakció lebonyolítására a következő bizottságot választotta: elnök: dr. Sántha Kálmán; tagok: dr. Révész Imre, Hernay Gábor, dr. Simon László, Kardoss László, Végh Dezső, Szabó Kálmán, Nagy Lajos, Szendrey Sándor; titkár: dr. Vajda Benő.

Takács Ferenc iparügyi miniszter tegnap rövid tartózkodásra Szegedre utazott.

Ne dobja el ócska kalapját,
olcsón újjaalakítom
BARATH GABOR
Széchenyi-utca 7 szám
Férfi- és nőikalap alakítás

Angora- és mindennemű **fonalat**
női és férfi kötöttáru, divatcikket, vászonáru
magas áron vesz
Sziógyi d. valház
Hac-utca 53.
ív. Grósz közef

APOLLO MOZI
Mai műsor!
Szívárvány
Az első nagy SZOVJET film, magyar szöveggel
Előadások köznapokon d.u. fél 2 és fél 4, vasárnap d.e. 11 órakor is.

METEOR MOZGO
Vasárnap
A SZÍV
Magyarul beszélő spanyol film
Előadások kezdete 11, fél 3 és fél 5 órakor
Pénztárvnyítás 10 órakor.

Fogászati anyagokat magas napiáron veszünk
Cím a kiadóban.

Egységes köznevelést!

„A nevelők a jövőben a magyar nép nevelői legyenek“
— mondta a főgimnázium igazgatója

A Kollégium környékét a reggeli és déli órákban ismét gyermekszivaj teszi hangossá. Debrecen működő középiskolái mind az ódon falak között találtak ott-hont. A tanítóképző, az összevont fiúgimnázium és az összevont fiúpolgári iskola ezernyi tanulója most mind idejár iskolába.

A fiúgimnázium igazgatóját, dr. Simon Lászlót keressük fel.
Milyen a tanulóifjúság hangulata? — tesszük fel az első kérdést.

— Az ifjúság hangulata kitűnő. Rossz hangulatú ifjúság nincs is. Egyéni tragédiák áldozata lehet a gyermek és az ifjú is, azonban nincsen olyan történelmi tragédia, amelyik a fiatal lelkeken helyrehozhatatlan nyomokat hagyna. Ha csak attól függ a fel-emelkedésünk, hogy a fiatal lélek készen van-e a tisztultabb és boldogabb jövő eszméinek befogadására, akkor a legnagyobb bizakodással nézhetünk feladataink elé. Ha sikertelen évjáratok kerülnek ki az iskolából, azért nagyrészt mindig a nevelési rendszer felelős, még a nevelők is csak közveve felelősek.

Vannak-e az intézetnek nagy nehézségei?

— Hatszáz tanuló számára jelenleg mindössze négy szűk tanterem áll rendelkezésünkre. Ennyit tudunk fűteni. Ezt is csak úgy, hogy a tanulók is naponta egy-egy darab fát hoznak magukkal. A tanítóképzősök maguk termelik ki az erdőt a tűzifát. Ilyen viszonyok között csak csökkentett óraszámban taníthatunk, az alsóosztályosok csak másodnaponként jöhetnek iskolába.

Milyen tantervi változások érvényesülnek a nevelő munkában?

— Betűszerinti értelemben voltaképpen még érvényben van teljes egészében az 1934: XI. t.-c. alapján készült tanterv. Minthogy azonban a megváltozott keretek lehetetlenné teszik ennek végrehajtását, a mindennapi gyakorlatban sokszor lényegesen el kell től térnünk. Ezekre az eltérésekre nézve még semmiféle egységes direktívánk nincsen, aminek hiányát nagyon érezzük, hiszen egy szuverén nemzet életének elengedhetetlen feltétele az egységes köznevelés. Éppen ezért az intézet mindennapi nehézségei között is arra kell törekedni, hogy a szükségszerű változásokban bizonyos elvek érvényesüljenek. Ezek között legfontosabbnak tartom, hogy a mai iskola ne csak azt a gyomot írta ki, amit az elbukott rendszer iskolában és iskolán kívül a tanulók lelkébe hintett, sőt nemcsak a ma követelményeire neveljen, hanem a jövő számára. A jövő történelmi életének lényege pedig — meggyőződésem szerint — a demokratikus úton való továbbhaladás lesz.

Mi a nézete igazgató úrnak a tanulók iskolán kívüli működéséről?

— A Rendtartás 42. §-sa a tanu-

lónak iskolán kívül csak a valási egyesületekbe és esetleg cserkészcsoportha való belépését engedte meg. Természetesen ezen az előírásom ma túl kell tennünk magunkat. A múlt iskolája voltaképpen egy szellemi kaszt számára történő kiválasztás volt. Ezért a tanulót teljesen magának igyekezett lefoglalni: ahogy felsőbb érdekek ezt számára előírták. Demokratikus rendszerben a tanulók iskolán kívüli működésének csak két korlátja igazolt: 1. összeütközésbe ne kerüljön a kiskorúakat illető büntetőjogi bíráskodással; 2. el ne mulassza iskolai kötelességeit. Ezenkívül természetesen jó lélekkel kell vigyázni a szülői ház harmóniájára. *Lehetséges-e tanulóknak ifjúsági politikai tömörülésekben való részvétel?*

— Ez egyenesen kívánatos, de csak akkor, ha az ifjúsági politikai tömörülés nevelő szempontokat érvényesít. Különösen kívánatos, hogy a tanulóifjúság első önálló szárnypróbálgatásai: az önképzőköri munka ne a maga zárt körében, hanem az ifjúmunkások aktív részvételével folyjék. Az ifjúság alkotó szellemének a teljes élet igényeihez kell igazodnia, nem szabad a beltenyészetet szolgálnia. És még egy igen fontos követelmény: legalább itt, az ifjúság politikai és önelvelő tevékenységében feltétlenül érvényesülnie kell a koedukációnak, fiúknak és lányoknak ebben a munkában közösen kell résztvenniük.

Összinté választ kérünk arra, hogy meg tudnak-e felelni a nevelők az új idők nagy feladatainak?

Összinté felelek: csak akkor, ha bizonyos előfeltételek beteljesednek. A nevelők az elmúlt évszázadban nem a magyar nép, hanem a rendszer nevelői voltak. Ez a lakájszerep sajátos lelkiiséget alakított ki bennünk, a szellemi függetlenség hiányát. Természetesen ennek a szerepnek megfelelő volt a nevelőmunka anyagi honorálása is: a fiatalabb családok tanárok és tanítók havi fizetése manapság is 300-400 pengő körül mozog. A sikeres nevelői munka feltétele az állandó szellemi aktivitás, elmélyedés és önképzés. Ilyen fizetések és a mai áruviszonyok mellett öncsalás a nevelőtől ezt kívánni. A kibontakozásnak azonban meg van az útja. A demokratikus átalakulás nemcsak lehetővé teszi, hanem parancsolóan írja elő, hogy a nevelők a jövőben a magyar nép nevelői legyenek. Ehhez azonban nemcsak szellemi átképzésre van szükségük, hanem fel kell ismeriük, hogy anyagi érdekeik is azonosak a dolgozó népével.

A dolgozókkal együtt, vállvetett küzdelemben maguknak kell kiharcolniuk azokat az emberi életfeltételeket, amelyek számukra munkájukhoz méltó helyet biztosítanak.

A demokráciában túrhetetlen lakájszellelem megsemmisítésének és a fasiszta szellemiségből való teljes kibontakozásnak csak ez a harc lehet az egyetlen hathatós biztosítéka — fejezte be beszélgetésünket dr. Simon László, a főgimnázium igazgatója.

Ujból megalakult a Magyar Ujságírók Egyesülete

Az utóbbi hetekben a felszabadított területekről és a csatatérről változott Budapestről számos ujságíró érkezett Debrecenbe, hogy belekapcsolódjanak a demokratikus Magyarország felépítésének munkájába. Az ujságírók pénteken délután Gábor Aron elnöklésével közgyűlést tartottak, amelyen egyhangú határozattal kimondották a fasiszta által felosztatott Magyar Ujságírók Egyesületének újbóli megalakítását. Kimondotta a közgyűlés, hogy az Egyesület csatlakozik a Szakszervezeti Tanáchoz, majd foglalkozott az utóbbi hónapok történelmi eseményeivel. Örömmel üdvözölte az ország demokratikus átalakulását és megbélyegezte a Budapestben működött fasiszta Sajtókamara vezetőségének hazaáruló és nemzetellenes tevékenységét. A már megszűntnek tekintendő Sajtókamara vezetői: Kolosváry-Borcsa Mihály, Gáspár Jenő és társaik, az ujságírók vagyonának nagy részét elszikkasztva, külföldre szöktek, miután magyar ujságírók egész sorát megfosztották kenyérüktől, hivatásos ujságírókat a Gestapo kezére juttattak és minden egyes cselekedetükkel vétettek a nemzet igazi érdekei ellen. Ezért a Magyar Ujságírók Egyesülete megállapította, hogy a volt Sajtókamara vezetői és fasiszta tagjai háborús bűnösöknek és hazaárulóknak tekintendők.

A Magyar Ujságírók Egyesülete megalakulása alkalmából üdvözli az ideiglenes kormányt, bejelenti megalakulását és kéri a sajtószabadságot korlátozó törvények és rendeletek hatályon kívül helyezését, a sajtószabadság maradéktalan helyreállítását. Üdvözli táviratot intézett a közgyűlés a Párizsban székelő Ujságírók Nemzetközi Szövetségéhez.

A szabad magyar ujságírók üdvözlik az Ujságírók Nemzetközi Szövetségét, amelyben el őhajtják foglalni helyüket a fasiszmuselleni harcban. Üdvözlik a Francia Ujságírók Egyesületét is.

A közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítették azoknak a magyar ujságíróknak emlékét, akik a fasiszma internálótáboraikban, börtönökben és munkatáboraikban mártírhálált haltak. A közgyűlés ezután ideiglenes vezetőséget választott, amely intézőbizottság formájában működik. Az intézőbizottság tagjai: Balassa Sándor, Futó Dezső, Gergely István, Lippai Imre, Révai József, Szabó Zoltán. Ügyvezető titkár: Székely Andor.

Paplan- készítés és átdolgozás
Püspök paplanüzem
Csapo-utca 27. szám.

Uj textilárukat,
férfi és női ruhaneműeket a legmagasabb napiárban veszek
Friedmann,
Csokona u. 3. sz.

„A Szovjetunió nagylelkűsége lehetővé teszi Magyarországnak államísága visszaállítására”

A „Pravda” nagylelkűségi cikke Magyarországról

A „Pravda” január 13-án nagy cikkben foglalkozik a magyarországi eseményekkel.

„A vörös hadsereg — írja a „Pravda” — egyik legnagyobb győzelmét aratta Magyarországon. Győzelmével elérte azt, hogy Hitler elvesztette utolsó szövetségét. Ezzel Németország nemcsak Magyarország hadiiparát és munkásainak százezrét vesztette el, hanem egy olyan területet is, amely Dél-Németország határát fedezte. A vörös hadsereg felszabadította Magyarország területének négyötödét a német iga alól, bekerítette Budapest német és magyar helyőrségét és hamarosan végez a még ellenálló csoportokkal. Magyarország hosszú éveken át Hitler pórázán járt. Utasítására résztvevett a Szovjetunió és más szabadságszerető nemzetek elleni háborúban. A németek megszállták Magyarországot és megalakították fasiszta jött-menekből a Szilasi-kormányt. A Gestapo terroria nehezedett az országra. Magyarország olyan vereséget szenvedett, amely a nemzeti katasztrófa szélére jutott.

Az ország jelentékeny részének a vörös hadsereg által történt felszabadítása megteremtí a szükséges előfeltételeket a demokratikus mozgalom kibontakozására. A magyar reakció bűnösei a szétvert német hadosztályokkal együtt elmenekültek. A magyarországi fasiszták vagy megszöktek, vagy elrejtőztek. Az ideiglenes nemzeti kormány követelése, hogy szakítsanak a németekkel és teremtsék meg a független, demokratikus Magyarország alapjait, a legkülönbözőbb politikai és lársadalmi körök általános követelése lett.

A cikk ezután részletesen beszámol a Debrecen városában összehívott Ideiglenes Nemzetgyűlésről. „A lakosság igen széles alapon aktív résztvevő a választásokban. Az a 230 képviselő, amelyet az Ideiglenes Nemzetgyűlésbe beválasztottak, a magyar nép legszélesebb rétegeinek megbízott képviselője” — írja a „Pravda”, majd ismerteti a Nemzetgyűlés határozatait.

„A Nemzetgyűlés határozatait országszerte és a külföldön emigrációban élő politikusok is teljes megértéssel és helyesléssel fogadták. Ennek bizonyítékául számtalan üdvözlés érkezett az ideiglenes magyar kormányhoz az Angliában és az Egyesült Államokban élő magyarok részéről is. A Magyarországot külföldön képviselő diplomaták nagy többsége teljesen Magyarország ideiglenes nemzeti kormányának rendelkezésére bocsátotta magát. Röviden ezek azok az események, amelyek Magyarországon az utóbbi hetek folyamán lejátszódtak.

Az események jelentőségét nem lehet lebecsülnünk. A magyarországi fasiszta elűzése után Magyarországnak ismét lehetősége nyílt arra, hogy lemorssa magát a német fasiszta rablóhadjárataban való részvétel szegényfoltját. A magyar nép most arra az új útra térhet, amelyet az ideiglenes

nemzeti kormány nyilatkozatában kifejtett. Ez az út a független, demokratikus Magyarország megteremtéséhez vezet. Ezt a lehetőséget a magyar nép számára a Szovjetunió nagylelkűsége tette lehetővé. Magyarország teljes vereséget szenvedett ebben a szegénytelen és gaz háborúban, amelyet Hitler-Németországgal együttműködve kezdett meg. Magyarország kénytelen elismerni, hogy legyőzött fél. Magyarországnak minden alapja megvolt arra, hogy feltételezze, hogy a legszigorúbb eszközökkel fognak vele szemben elbánni, mint Hitler-Németország legkonokabb csatlósával. Ugyanakkor azonban a Szovjetunió kormánya, Anglia és az Egyesült Államok kormányaival egyetértésben, a legmesszebbmenő nagylelkűséget tanúsította és oly feltételeket teremtett, amelyek lehetővé teszik, hogy a magyar nép gyorsan helyreállítsa és új életre támassza államiságát, politikai és gazdasági függetlenségét. A magyarországi események ismétellen arról tanúskodnak, hogy a szovjet politika a fasiszta legyűrésére és megsemmisítésére irányul, azért, hogy szabadságot adjon a népeknek.

A Szovjetunió most lehetőséget nyújt Magyarországnak, hogy jóvátegye bűnét. A magyar nép bizonyára élni fog a lehetőséggel, hogy — mint az angolok mondják — megszolgálja a retour-jegyét. Természetesen ez a jóindulat nem menti fel Magyarországot az elkövetett bűnök jóvátevéle alól. Magyarországnak meg kell térítenie az általa okozott károkat, felelősséget kell vállalni azokért a rombolásokért, rablásokért, amiket Hitler oldalán a Szovjetunió és más szabadságszerető népek elleni rablóhadjárataban okozott. Az elszállított dolgokat, értékeket vissza kell adnia, ki kell ürítenie a Csehszlovákiában és Romániában oroszakkal meghódított területeket. Ezek az igazság által diktált minimális feltételek.

Magyarországnak a Szovjetunió lehetőséget nyújt államíságának visszaállítására. A magyar népnek módjában volt demokratikus alapon megválasztania az Ideiglenes Nemzetgyűlést, módjában volt kifejezésre juttatni akarát és önállóan dönteni saját sorsa fölött. A magyar ideiglenes nemzeti kormányra rendkívül komoly feladat hárul, hogy végezzen a korhadt, régi rendszer maradványaival. A gazdasági élet helyreállítása, a rend fenntartása, a Hitler-barát egyesületek feloszlása, a fasiszta propaganda megakadályozása, a háború bűnöseinek megállapítása, azoknak bíróság elé állítása szükségszerű feltételei annak, hogy tényleg lefektessék az egészséges, demokratikus államiság alapjait. A Magyarországon hatalomra jutott erők a magyar nép kétségkívül támogatja. Következésképp ezeknek az erőknek módjukban áll végrehajtani azt, amit a magyar nép elvár tőlük. Ez mindenekelőtt azt jelenti, hogy őszintén, teljes mértékben

és minden téren együtt fog működni Magyarország a szövetségsekkel és támogatni fogja azokat Hitler-Németország végleges leverésében. Amilyen mértékben veszi ki Magyarországot helyét a

háborús erőfeszítésekben, oly mértékben vívja ki helyét a szabadságszerető népek között — fejezi be a magyarországi eseményekkel foglalkozó cikkét a „Pravda”.

Beszélgetés Gábor József miniszterrel a német rombolásról és az újraterülő vasutakról

A minisztertanácsról kiadott értesítés szerint a kereskedelemügyi miniszter bejelentette, hogy úgy a vasút-, mint a postaforgalom rövidesen megindul. Felkerestük Gábor József kereskedelemügyi és közlekedésügyi minisztert, hogy tőle e tárgyban részletes felvilágosítást nyerjünk.

„El sem képzelhető — kezdte a beszélgetést a miniszter —, hogy milyen károkat okoztak a németek közlekedésügyünknek. Elhurcolták mozdonyaink legnagyobb részét. A megmaradtak szintén feljavításra szorulnak. Körülbelül 10%-a maradt meg a mozdonyoknak. Személykocsiknak 4%-a, teherkocsiknak 40%-a. A legnagyobb barbárság az, ami a vasúti pályatestekkel történt. Nemcsak hogy a fővonalakat robbantották fel, hanem a helyi érdekű vasutakat is, pl. a Debrecen-Nyírbátori helyi érdekű vasút nagy részét teljesen hasznavehetetlenné tették, más helyeken felszántották a pályatestet, felrobbantották a műszaki berendezéseket. De nem elégedtek meg a németek az egyszerű robbantással, hanem sok helyen még a síneket is felszedték és elvitték. A vasúthoz tartozó elektromos- és táviróberendezésekben is óriási károkat okoztak. Hogy fogalmunk legyen a pusztítás nagyságáról, példaképpen közlöm, hogy Miskolc város területén a németek által okozott vasúti károk az e célra kirendelt bizottság megállapítása szerint, meghaladják a 76 millió aranypengő összegét. Ezt azért tartottam fontosnak hangsúlyozni — mondja a miniszter —, hogy az ország lakossága tisztában legyen a helyzettel és megértse azt, hogy milyen óriási erőfeszítésre van szükség a vasúti forgalom újbóli helyreállításánál. Szükségünk van nemcsak a vasutasság kártató munkájára, hanem az ország lakosságának segítségére is. A vasúti munkások és tisztviselők legnagyobb része nagy erőfeszítéseket tesz, hogy helyreállítsák a károkat. Munkájuknak eredménye, hogy a felszabadított területeken a pályatest 70%-a már annyira helyre van hozva, hogy képes a szerelvényeket korlátozva átbotcsátani.

A legközelebbi jövőben az orosz katonai parancsnokság segítségével emelkedni fog a mozdonyok száma is, ami lehetővé teszi egyes vonalakon a személyforgalom megindítását. A már működő vonalakon Szeged—Kiskunfélegyháza, Szeged—Szöreg, Szeged—Hódmezővásárhely, Debrecen—Püspökladány, Debrecen—Hajdúsámson stb. megindult a személyforgalom. A legközelebbi jövőben

megnyílik a Debrecen—Szeged, úgyszintén a Debrecen—Szolnok-vonal is. Február elejére remény van arra, hogy a Debrecen—Tiszafüred—Füzesabonyi-vonal kiépítése után, amely jelenleg csak korlátozottan működik, megindulhat a rendszeres forgalom Debrecen és Miskolc között. Egyúttal korlátozottan megindul a teheráru-forgalom is.

A vasútvonalak kiépítése természetesen megkönnyíti a postaforgalom részleges lebonyolítását is. A személyvonatokon rendszeres postaforgalmat vezetünk be, ezenkívül az összes működő vasúti vonalakon a tehervonatokat is felhasználjuk a levélforgalom lebonyolítására. Amíg a bélyeghiányt teljesen nem pótoljuk, a leveleket készpénzben kell a postán tehermentesíteni.

Egyik legfontosabb feladatnak tartom előmozdítani az ipari központok munkásságának élelmiszertel való ellátását, amennyiben ez tárcám körébe tartozik. Miskolc és Diósgyőr ipari- és bányavidék élelmiszerhiánya közismert, viszont az ország más területein van elég rendelkezésre álló élelmiszer. Mindent megteszek, hogy mozdonyt, szerelvényt, bocsásakat rendelkezésre a most megindult akció lebonyolítására. Ezen a téren sikerült az orosz katonai hatóságokkal is kedvező megállapodásra jutni, hasonlóképpen minden lépés megtörtént, hogy Budapest felszabadításakor kellő számú vasútikocsi és vonal álljon rendelkezésre Budapest sokat szenvedett lakosságának élelmiszertel való ellátására” — fejezte be az érdekes beszélgetést Gábor József miniszter. H. R.

Közel 12.000 pengő gyűjtött a Hangya a Nemzeti Segélyakció első napján

Tegnap indult meg a gyűjtés Debrecenben a Borsod-környéki bányavidék lakossága részére a Nemzeti Segélyakció keretében, de már most megállapíthatjuk, hogy Debrecen népe megértette az ügy elsőrendű fontosságát. Bizonyítja ezt a debreceni Hangya Szövetkezet gyűjtésének eredménye, mely már az első napon 11.698 pengő 17 fillért tett ki. A Nemzeti Segélyakció eredményes lesz, az ország népe együttérez Miskolc, Ózd, Diósgyőr és Salgótarján éhező lakosságával.

Műtermemét január 15-től

mindennap 9—1-órán nyitva tartom és kedves megrendelőimre a régi jó munkáma állók rendelkezésére.

Tisztelettel: **Kabák** fényképész
Kossuth-u ca 11 szám.

Csokonai színház

Hétfőn: 3 órakor

filléres helyárrakkal

Nagy szívi szeri kabaré

(k ö z k i v á n a t r a)

Korszerű bemutató

Színházat szeretnél, amelyik érti az idő szavát? Nézd meg a debreceni társulat bemutatkozó előadását. Már a címéből árad a családi hő: „Szerelő fia, Péter.” Téli van, fűtőanyaghiány, köhécse az egész város. A színészek is. De nemcsak a rögtönzéseké köhögnek, be is van írva a szerepükbe: „Hosszan krárog.” „Fuldoklik a tüdővésztl.” A közönség versenyzik velük. Mit tetszenek szólni hozzá? Micsoda korszerűség!

Hát még a mondanivalók! Tapsorkánba tör ki, akár egy forró népgyűlésen, mikor elharsogja Péter, mi kell ezen a parasztnak: emberséges bánásmód, magas napszám, be nem csurgó tető, nagy ablak. Egy parasztpárti államtitkár kuncog mellett, kajánul megszólít: „Remélem, meg van elégedve a kiscgazdapárt?” Tiltakoztam a párt nevében.

A darab tudniillik iskolapéldája annak, mit nem szabad. Petőfiről feljegyezték, milyen mohón falta fűzfaköltő kortársait. Igaza volt: roppant előny, ha az ember tisztában van: mit ne csináljon. Ilyen célra bátran ajánlhatom ezt a szerető fiút: minden szava telitalálat, színarany tanulság, hogy: így nem, ezt ne tegyük soha többé.

Adva van az elfajzott dzsentrí: a kétboton bottaladozó uraság s főleg gonosz, tüdővész fia. Az utóbbi lumpol, tékozol, veri a béreseket. Hogy végkép eljáltsza a nézők kegyét, vőlegénye egy démonnak, aki expressz utamban robogtatja a családi kriptá felé. A drámába viszont ellentét is kell, adva van még tehát Péter, a romlaltan öserő. A szerző nem árul zsákhamacsát, tisztán az orrunkra köti, hogy ez a harmatos, legényegyleti lelkületű pórfi: az uraság törvénytelen fia. Alig három felvonás s már be is csöppen a kastélyba törvényesen, a démon démonai kacajjal hoppon marad, a tüdővész gazlickó megtér. A nézők elégedetlen tudnak ki a sötét utcára.

Nem igaz ebben a játékban egy hang sem. Gárdonyi parasztábrázolásán is átüt, hogy Czigler Gézának anyakönyvezték, de jósemű, becsületes író: tökéletesen kifejezi, milyen acélkeményen néz szembe a falusi magyar a halállal. Bezzeg, pityereg a Fendrik Ferenc Pétere dézsaszámra, még egy érzélgős sváblegénytől is meg sokálnók. S az a hitbuzgalom a száján, az a szeplőtlen vallásrökönci szószaporítás: odakívánkozik a legősdibb elemi iskolai olvasókönyvbe! S amilyen szobatiszta a főhős magatartása, szakasztott mása a nyelve. Kell helyett ugyan tudja mondani, hogy „köll”, de mikor előrohan anyja haldoklás-hírére, elcsukló hangon azt rebegi: „Szenved?” S folytatja is, ve-

zércikk-nyelven, papír-nyelven. Ez az író soha közletről meg nem szagolt egyetlen parasztot, be nem tette a lábát semmiféle uradalomba. Az ő tudomása szerint az uraság rózsacsokrot küld a cselédszöny halála hírére s az intező megnyugtatta a gyászoló fiút: ne legyen gondja a temetésre, majd elintézi ő mindent. (Azért intező vagy mi a macska!) Az inas meg olyan szállodaportási tisztelettel hajlong a béres Péter előtt, esküdni mernék rá, ott volt a betyár a próbákön s kiszimatolta, hogy ez a Péter a darab végére áthurcolkodik a kastélyba, ajánlatos vele az első jelenetektől jobban lenni.

Nem népelet ez, hanem gyönyösbokréta. Sikere is gyönyösbokréta-siker. Bármily hitvány ragasztékú giccs, a jelenetei peregnek, ad alkalmat bőven ellágyulni, fölháborodni, hahotázni. Árva néző azt képzei, irodalmi élvezetben van része. Meg is hatódhat önmagán: soha álmodta volna, hogy egy ilyen nagyigényű, komoly darabon majdnem úgy elszórakozik, mintha operett-malacságokon vihogna. Legundorítóbb pillanat, mikor beleegyeznek a földesúr, hogy örökbefogadott félparaszt fia azért csak vegye el a béres Julit. Juli apja szédül, alig bírja elhebegni, hogy akkor ő mátfelgöngyöltes nézzen a „naccságos úrnak”. Paroláznak is rá. A lakáj fog így kezét az ögróffal. Fergeleges taps: a nézőtér zöme lakájpárti még.

Halálos vétek az ilyen darab! Hagyján, hogy nulla az értéke, mert kiáltó hazugság minden szava. De fertőz. Azt kalapálja a kispolgár fejébe, amit nem lehet elég szaporán kiirtani. Azt, hogy essék önkívületbe, ha a középbirtokos családi kapcsolatot nagyméltóztatik vállalni a béressel, aki mellesleg igen takaros emberke: forró nyáron olyan prémeskabátban feszít át egy felvonást, hogy a kiscgazdapárt szélsőjobbszárnya is csettintene rá.

A direktort nyilván meglepésztették a darab programbeszéd-törmelékéi. Sajnos, léprement a nézőtér is. Nem lát még a szavak mögé. Nem veszi észre a sunyi tendenciát. Mivel jobb ez a régi tákolmányoknál, amelyekben a vezérigazgató okvetlenül a gépirókisasszonyt gyűrűzte el? Akkor pedig szüret! Péter majd csücsül a kastélyban, Juli lesz a felesége, nagyobb bért kapnak a napszámok s döcöghet tovább roszdás sinein a világ. Kár is lenne változtatni rajta: olyan vonzó, olyan tökéletes.

Az efféle darab legveszélyesebb. Nincs egy épkezláb alakja, nincs egy hibetű helyzete, egy őszinte emberi hangja. A nézőtér éppen ezért el van ragadtatva. Azt hinné az ember, csupa ezerholdas lelkesedik itt, nem egy rakás félreficmitott külteki poleár. Ideje, hogy kinyíljon a szemük!

Az Ady-Társaság följajánlotta az új igazgatóknak, hogy segít a darabválasztásban, míg a Nemzeti

Bizottság ki nem küldi a maga kulturális albizottságát. Kár, hogy mellőzték az ajánlatot: legalább a vállalkozás nemességével enyhítnék a kivétel hiányait.

Mert hiány aztán van bőven, bármily dicséretesen oldja meg a rendező a maga kilátástalan feladatát. Nemcsak a darab csapnivaló, a társulat is gyöngécské bizony, különösen a nők! Aki idáig azt vélte: minden nő született komédiás, most meggyőződhet az ellenkezőről: csupa kirakati próbababa merevedik itt egyrakáson. A férfieggyűttes klasszisokkal jobb. Csengery Aladár Péterre illúziókeltő paraszt, sajnálatos módon épp róla kottyantja ki a menyasszonya, mindjárt kezdetben, hogy nagyon úrfélenek látszik. Nyilván ez a menyasszony, Süli Manyi, is résztvehetett pár előző próbán, bár nem sok eredményvel, csak a végfele kezd belemelegedni. Többi színész-társa hasonlóképpen. Jóízű Rajz János Görbe hajdúja, átélten alakítja az öregbirtokost Deési Jenő; köhögő fiának, Szabó Samunak szintén vannak jó pillanatai.

Nem vitás: ezt a darabot nyomban le kell venni a műsorról, az egész színház gyorssegélyre szorul. Most még főváros is vagyunk ráadásul. De ha nem volnánk, sem méltó Debrecenhez s a mai magyar sorsfordulathoz ez a szemponttalan műsorszám s ez a szívfacsaró együttes.

Juhász Géza.

Priskin Gyula

épület és műbutor üzemet megnyitotta
Csemete-utca 7. szám

A Csokonai-színházban ma délután fél 11 órakor vidám, jótékony célú matiné lesz, melyen Süli Manyi, Rajz Janosi, Csengery Aladár, Szabó Samu és a színház minden kedvence közreműködik.

Faredőnyök javítását

szakszerűen végzi Erdelyi
Nyil-utca 65. szám.

Tűzifa

célraalkalmas használt tügyipalló kapható
Somlai Miklós fakereskedő
Kishegyesi-ut 2. szám.

Gyermekének praktikus kanatot, ruhát, időöltönyt készítesse

Szilágyi Eta

gyermek- és női divatszalonjában
Batthyány 14. Iztéles munka!
Olcsó árak!

Irógépet javít Huray

Kossuth-utca 39.

Uj textilárukat,

léri és női szöveteket, lérfi és női angora és gyanjupulóvereket, kész ruhákat legmagasabb árban veszek

Nagy Divathaz

Piac-u. 51. (Deika mellett.)

SZAKSZERVEZETI HIREK

A festőmunkások f. hó 17-én, szerdán délután 1 órakor tagértekezletet tartanak (Arany János-utca 2. szám, I. emelet.) Felhívjuk az összes festőmunkásokat, hogy fontos megbeszélések végett okvetlenül jelenjenek meg. Tekintettel a megbeszélés tárgyának fontosságára, pontos és minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

ELJEGYZÉSEK. Arany Erzsébet és Erdei József jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Lipesei Gyula eljegyezte Erdős Erzséket. Minden külön értesítés helyett.

Szabó Irénke

és

Varga Ferenc

jegyesek.

Minden külön értesítés helyett.

Közlemények

A „Néplap” előfizetői kedvezménye áron nézhetik meg az Apollo-mozi hétköznapi előadásait. — A kedvezmény igénybevételére vonatkozó utalványok fiókkiadóhivatalunkban: Ferenc József-út 53. kaphatók.

Mezőgazdasági Főiskola Debrecen-Pallag-pusztai Gazdasági Akadémia értesíti hallgatóit, hogy az első félévi köllök-vációk és szigorlatok idejét január hó 15—31. állapította meg és ugyanezen idő alatt teljesít beiratásokat a második félévre. A második félév előadásait február 1-én kezdi meg. Menzai étkezésre és gazdasz-otthoni bennlakásra bármikor elfogad jelentkezéseket. Debáni hivatal.

Értesítés. Működésünket Piac-u. 22. sz. alatt (Debreceni Első Takarékpénztárs helyiségében) megkezdjük. Tiszánluli Közveti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet.

Felkérem a képesített kőművesmestereket, hogy a szakosztályi ülésen, 16-án, d. u. 2 órakor, Kossuth-u. 28. sz. alatt jelenjenek meg. Ifj. Kiss, alelnök.

HALÁLOZÁSOK. Vámosi Frigyesné Kiss Mária 44 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél 3 órakor lesz a H/A. ravatalozóteremből. Az elhunytban Vámosi Frigyes MÁV asztalos a feleségét gyászolja. Lakás: Luther-utca 53. Gebauer temetkezési vállalat.

Harsányi Ferenc 75 évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóteremből. Lakás: Kinizsi-u. 50. Bartha vállalatja végzi.

Id. László Jánosné Kosza Eszter, dohánygyári nyugdíjas 61 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteremből. Bartha vállalatja végzi.

Tömör Miklós holttestének a Városházai temetőből való exhumálása és a Köztemetőbe való eltemetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz. Bartha vállalatja végzi.

Veszek cukrot, mézet, lisztet, vaját, olajat, zsirt, mákot, tejterméket
Drexler cukrász,
Kossuth-u. 6.

Veszek cukrot, mézet, cukorszirupot, lisztet, olajat, mákot, zsirt, tejterméket.
DREXLER cukrász, Kossuth-u. 6.

Hő- és sálcipő javítást vállal

Gumiüzem
Széchenyi-utca 57.

Férfiszabóságban bedolgozó kis- és nagymunkást felvesz a

Tiszántúli ruhaüzem

Vár-u. 2. sz. félemelet.

Lajos Béla

úri- és egzenruha szabósága megnyit. Fazon-munkát, fordítást és javítás vállal.

Gambrinus passage Piac-utca 26.

Párthír

A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt

Debreceni Szervezete január 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tagértekezletet tart, amelyre a kisgazda, földmunkás, kereskedő, iparos, tisztviselő és szabadfoglalkozású párttagokat meghívjuk. Kérjük minél nagyobb számban megjelenésüket, mert fontos és sürgős ügyeket tárgyalunk.

A pártiroda és pártkör minden nap ünnepnapon is délelőtt 9 órától 1 óráig, délután 3 órától 5 óráig nyitva van és a tagok érdeklődők és felvételtkérek rendelkezésére áll. A pártkör és iroda az „Arany Bika” félemeletén van, bejárat József kir. herceg-utcai oldalon (trafik mellett). Az épületnél lévő katonai őrség szabad feljárást biztosít mindenki számára. Kérdésközlés esetén az őrral közölni kell, hogy az illető az „Agrár”-párthoz tartozik.

Felhívások

Vidéki cséplő- és traktortulajdonosok figyelmébe! Felhívjuk az összes vidéki bércséplőket és traktortulajdonosokat, hogy helyi szervezeteiket alakítsák meg saját érdekeikben, mert a csépléshez szükséges anyagokat csakis így biztosíthatják. Kiküldöttüket küldjék be Debrecenbe, a szakszervezetek székházába. Arany János-u. 2. sz. Vezetőség.

Cséplőgép- és traktortulajdonosok figyelmébe! Irja össze minden vidéki és helybeli bércséplő- és traktortulajdonos, hogy mi hiánya van a gépek üzembehozatalához és ezt az elnökséggel írásban közölje. Nyomatékosan figyelmeztünk mindenkit, hogy szigorúan a valószínűleg megfelelően írják be, mert ügyis a hiányok pótlása nagy nehézségekbe fog ütközni és ellenőrzés alá kerül. Az összeírt adatokat f. hó 21-én d. e. 10 órákor írásban adják le a szakszervezeti helyiségben, Arany János-u. 2. sz. Vezetőség.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. Tariska István.

Szerkesztő: **Radó István.**

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.

Felelős nyomdaigazgató: **Erdős István.**

Gazdák figyelmébe!

Felkérjük i. t. ügyfeleinket, hogy a terménybeszállítások céljára annak idején nálunk kölcsön kapott AID és „Futura” jelű szájkainkat az Alföldi Takarékpénztár helyiségébe (Csapó-u. 1. II. lépcsőház I. em. 2. sz.) visszazároltassanak szíveskedjenek.

Magyarországi Termény- és Áruforgalmi Szövetkezet.

Dr. Brüll-féle

műkereskedés, Piac-u. 75

Bútorok, nemes porcelánok, tükrök, falikarok, csillárok, ólomkristályok
gyári áron.

Ismételten felkérjük mindazokat, akik vállalatunk teleperől elvitt, vagy felvásárolt szerszámot, készáru, papírneműt és mindenféle anyagot eddig vissza nem hozták, saját érdekükben, a további kellemetlenségek elkerülése végett, **LEGKÉSŐBB F. HÓ 20-IG HOZZÁK VISSZA.** A határidő lejártá után minden tudomásunkra jutott és tanúkkal bizonyítható esetről feljelentést teszünk.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület. Könyvnyomda-vállalata

Hirdetmények

Felhívja a pénzügyminisztérium a donyháztermelőket, hogy terményeiket — mint kincstári dohánytermelők — kötelesek az előírt módon a debreceni donyházbevételek hivatalhoz beszállítani. A kincstár az engedélyezett területeik alapján a beszállított dohány mennyiségét közegei által felül fogja vizsgáltatni s amennyiben a csempészség ténye bebizonyul, a háborús helyzetnek megfelelően súlyos elbírálás szerint fogja büntetni. Debrecen, 1945 január 11. Pénzügyminisztérium.

A marhalevélkezelés müködése. Közli a hatóság az érdekeltekkel, hogy a marhalevélkezelés a rendőrségi épület (Kossuth-u. 20. szám), földsz. 43. és 44. számú helyiségekben a hivatalos órák alatt 8-tól fél 3-ig a közönség rendelkezésére áll. Debrecen, 1945 január 13. Városi elsőfokú közgazdasági hatóság.

Előfizetőink

kedvezményes áru jeggyel nézhetik meg az APOLLO-MOZI hétköznapi előadásait. Az utalványok a fiókiadóhivatalunkban (Ferenc József-út 53. szám) kaphatók.

Csokonai színház

Ma d. u. 3 órákor
Szerelő fia Péter
A régi szerepiórárdával
Előadások vége fél 6 órákor
Nézőtér fűtve

Felhívás!

Kérem azokat a fiúkat, akik 1945-ben és 93-ban végeztek a Felsőke eszdeményi iskolában, fonos megbeszélés végett jelentkezzenek nálam.

Varga Kozma Béla,
Széchenyi út a 19. I. emelet.

Női szalonomat

ujból megnyitottam.
Elsőrendű munka,
szolid árak

Goda Erzsébet
nőiszabómester.

Arany János-u. 2. I. em.

Figyelem!

Az a sápadtarcu férfi, 12 éves fiával több kocsi lohint elvitt. **Hozza vissza azonnal, ha nem, akkor a feljelentést megteszem.**
Szent Anna-utca 6. szám.

Regi jó anyagból

**meltartót,
lűrt,
haskötőt**
garantált jó gumival

GIZI kűző- és nőiszabómester szalonban
Baltvány-utca 14. Jó munka!
Olcsó árak!

APRÓHIRDETESEK

HÁZASSÁG

Egy asszony kertesszal férjhez menne nyugdíjkorhoz. 50 évig. Cím a kiadóban. 611

Rendes nő megismerkedne házasság céljából iparossal, kinek lakása van. „Középkorú” jellegére. 630

ALLÁS

Egy magános, megbízható, étecsőbb nőt egy szoba, konyha lakás takarításához, ruhák javításához d. u. 2-5-ig felveszek. Betus, Zöldfa-utca 8. 481

Mérlegképes könyvelő otthoni könyvelést vállal. Cím Kovács József 2-es honvéd huszárezred-u. 46 499

Varrni, szabni tanuló és segédcéány felvétetik. Kovács, Kálvin-tér 5. 503

Négy középiskolát végzett leány állást keres. Cím a kiadóban. 525

Kifutócéányok felvétetik Szilágyi börtöndős. Simonffy-u. 5. 579

Majorost szőlőkezeléshez értőt közeli tanyára felveszek. Ajtó-u. 16. 629

Bentkosztos férfit vagy konvencióra idős párt keresek közeli tanyára, kevés jószág mellé. Értekezni Maróthy György-u. 23. sz. 629

Magános, rendszerető nő elhelyezkedne háztartásba, magános úrhoz vagy úrnőhöz, vidékre is. Timár-utca 31. 635

Fehérnemű varrónőt társul keresek, gép van. Ugyanott fehérnemű javítást válaok. Nyíl-u. 83. 623

Mérlegképes könyvelő könyvelést, irodai munkát vállal. Eötvös-utca 60. sz. 643

Gép- és gyorsíró azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 615

Fiatal vaskereskedősegéd vas vagy műszaki kereskedésbe elhelyezkedne. Cím a kiadóban. 620

Mindenek szakácsnőt azonnala felveszek. Hatvan-u. 65. 609

Konvenció majorost felvétetik Baross-utca 3. 619

Mosónőket, gyapjunosáshoz, lehetőleg hőforráshoz közel lakókat keresek Piko, kézimunka-üzlet, Kossuth-u. 4. 603

Szabóságát felveszek, Gajdics György, Rothermere-u. 4. sz. 602

Gyermekszertető leányt 2 éves gyermek mellé azonnala felveszek. Hatvan-u. 65. 610

Pesten tanult frógép-műszerészség azonnala állást keres. Ajánlatot: „Jó munkás” jellegére a kiadóba. 539

Egy cipészsegéd felvétetik Kölcsei-u. 18., keresztépület. 634

Konvenció majorost felvétetik tanyára. Jelentkezés Hatvan-utca 64 642

Jó cipészsegédet váltó és raktári munkához felveszek. Piac-u. 21. üzlet-helyiség. 631

Szakképzett villanyszerelő és műszerész üzletvezetését átvenné, vagy megfelelő állást elfoglalna. Levelet „Jó munkáserő” jellegére a kiadóba. 438

Mindenek elmenne cukrászdába vagy étkezdébe középkorú nő. Cím: Csósz Jánosné, Pesti-u. 3 599

Fényképészsegédet vagy nőt, tanulócéányt, kifutócéányt felvesz Berzéki műterem. 584

Megbízható elsőrendű főzőnő, hosszú, éves bizonyítványokkal nagyobb háztartás vezetésére ajánlkozok. Hadházi-utca 37. sz. 573

Négy középiskolát végzett leány állást keres. „Sürgős” jellegére. 570

Konvenció majorost közeli tanyára keresek. Csemete-u. 10. 559

Kovácssegédet, tanuló bentkosztra felveszek. — Márton Kálmán-u. 80. 554

Mindenemű kötetést jutányos áron válaok, hívásra házhoz megyek. Béres Magda, Kishegyesi-út, városi kis lakás felügyelő. 401

Két vizsgázott fűtőt felvesz a Kiss börgyár. 535

Mindenek leányt azonnala felveszek, bentlakót. Nap-u. 4. 667

Gyakorlott házvezetőnőt felveszek. József kir. herceg utca 42. 2-4 közt F2

Megbízható bentlakó mindenek keresek Ferenc József-út 75. I. 666

Egy konvenció vagy egy bentlakó minden felvétetik Pozsonyi-út 27. — Nagy Bellegelő 282. 672

Könyvelést, mérlegképesítést, könyvek felfektetését vállalom. Cím a kiadóban. F2

Önállóan dolgozó maszódot felveszek. Baráth Gábor, Széchenyi-u. 7. sz. 529

Konvenció majorost azonnala keresek közli tanyára. Cím: Jókai-u. 32. 497

Magános idős asszony, kibombázott, baromfi nevelőnek elmenne tanyára. Bizonyítványom van, a tyúkültetést magam szeretném végezni. Csordásné, Rákosi Jenő-utca 7. F6

Házmaster felvétetik Mester-u. 29. sz. 543

Házfelügyelőt lakásért keresek, Péterfia-u. 11., keresztépület. 512

Egy péksegéd azonnala felvétetik Hapduböszörménybe, teljes ellátással. Hajduböszörmény, Vörösmarty-u. 13. 511

LAKÁS

Szobakonyha lakás kiadó, Epreskert-u. 4. Értekezni Varga-u. 10. 478

Különbajáratu bútorozott szoba kiadó Varga-u. 6. sz. 496

Magános nőnél riagos férfi kvartélyba felvétetik Hatvan-utca 55. 520

Kiadó egy szobás, konyha lakás, Ujkert, Lehel-u. 6. sz. Értekezni lehet Teleki-u.30. 563

Két szoba, előszoba, konyha kiadó. Török Bálint 23. sz. 553

Udvarra nyíló kis szoba, konyha kiadó. Péterfia-u. 54., 4. ajtó. 557

Bútorozott szoba kiadó 2 ágygal. Lorántffy-utca 25. 552

Sámsoni-úti iskola közelében lakó magános vagy özvegy uriaszony nagyobb lakásának felét üresen bérevenné áll. tanítónő. Cím kiadóban. 523

Két fiatalember a város belterületén bútorozott szobát keres, esetleg teljes ellátással. Piac-u. 59. 621

Két diplomás mérnök keres fűthető bútorozott szobát, jobb családnál, esetleg ellátással is. Ajánlatokat „Budapesti” jellegére a kiadóba. 571

Különbajáratu bútorozott szoba kiadó, tisztviselő számára. Csapó-u. 51. sz. alatt. Ugyanott diákokat teljes ellátásra válaok. 647

Különbajáratu lépcsőházi szoba irodának is alkalmas, bútor nélkül — vagy kevés bútorral kiadó. Széchenyi 6. 605

Kétszoba, előszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Hatvan-u.65. 606

Egyszoba házaspárnak vagy kis családnak hétéfőtől kiadó. Széchenyi 14 627

Szoba, konyha, kamara lakást, esetleg kétszobást keresek Csapó-utcai részen. Szabó Imre üvegmester, Szülészeti-klinika, alagsor. 595

Vevőim részére keresek háromszobás, komfortos, házat központban, kicsit rongált nem baj. Kétszobás lakást bérebe, város szívében. Lebombázott emeletes ház eladó. Czeglédy ingatlan irodája, kibombázás miatt ideiglenesen Szent Anna-u. 42. 508

Két nagyobb diákot el-
látásra felvesszünk. —
Gönczy Viola, Baltazar-u.
22. sz. 624

Kiadó lakás 3 szoba,
fürdőszoba, konyha, mel-
lékhelyiségekkel. Érte-
kezni Hatvan-u. 65. 607

Társaskörnek, vállalat-
nak alkalms 4 szobás lak-
kás város központján
azonnal kiadó. Értekezni
11-12 közl Csáthy könyv-
kereskedésben. 588

Ingyen lakást adok
házfelügyelet ellenében,
Bővebbet Csáthy könyv-
kereskedésben. 587

Kiadó egy szoba, 2-3
férfi vagy diák részére.
Rothermere-u. 36. Kaput
kassák zörgetnl. 576

Kétszobás, komfortos
lakást keresek központ
közelében. Cím a kiadó-
ban. 568

EGYÉB

Veszek és eladok
használt bútorokat, ru-
haneműket, varrógé-
pet. Mezei Gyula, Jó-
zsef kir. herceg-u. 50.

EGYÉB

Aki tud Nagy Gyula 15
éves gépkocsizó tanonc
fiamról, értesitse apját,
Nagy Gyula mázsames-
tert, Kossuth-u. 9. szám.
Kardoss varroda vagy
üzlet, 9-1-ig.

Egy pár női hócipőt és
petróleumot adok tűzi-
fűrészt és szénért. Cím:
Rákóczi-u. 29. Nagyké-
nál.

Kolbe Béla született
1925 Debrecen, aki tud
rőla, értesitse aggódó
szüleit Debrecen, Határ-
utca 8. szám. 363

Hordóskáposzta nagy-
ban és kicsinyben eladó.
Szepességi-u. 45., máso-
dik ablaknál kopogni. 612

Kiadó kis fiastehén,
fejhaszonra. Nap-utca 1.
513

Egy pár új csizmát esz-
tök hízóért. Szilgelyi-u.
6. sz. 601

Egy szép fekete selyem-
kendőt megvételre keres-
sek, Rothermere-utca 59.
598

Szenet, fát, árokpárti-
lát veszek, fuvart adok.
Timár-u. 11. 600

Sét adok kövérdisznó-
ért. Ugyanott eladó 6 db
békéből hímzett párna-
huzat. Fehér Sándor. —
Csapó-u. 1., II. IV. 1.697

Kövér disznót veszek
vagy sóért cserélek, Fe-
hér Sándor, Csapó-u. 1.,
II., IV. 1. 596

Keresem kislányomat,
Elek Irént, 17 éves, sző-
ke, ki tud róla, értesitse
aggódó édesanyját. Fel-
szabadult területen bár-
hol is van, kérem a jó-
szívű emberek pártfogá-
sát, ellátását megfizetem.
természetben vagy pénz-
ben. Elek Józsefné, Har-
szanyi Gusztáv-u. 30. sz.
604

Elcserélnék egy 11 ló-
erős 110 voltos villany-
motort, 9-10 lóerős 220
voltos villanymotort.
Cím: Szilágyi börtüzem,
Diószegi-út 183. Konzerv-
gyár mellett. 616

Férfi- és női kaptafát
raktári cipőhöz veszek.
Egy üzleti pulót keresek,
Piac-u. 21., üzlethelyiség.
630

Hócipőért 57-ért 36-os
egészszáru női jó bőrci-
pőt ado cserébe. Ajtó-u.
16. sz. 628

Szönyi Sándorné női-
és férfi fehérmű készí-
tését folytatja, Széchenyi
utca 14. 626

Cipőkrémes dobozt,
üreset vásárol Szabó
Zsigmond cég, Piac-utca
10. sz. 625

Varrógép, paplan, pár-
nahuzat, bőrbunda, asz-
títerítő eladó. Nyil-u. 83.
622

Toil kapható „Hangya”
Tollgyűjtő telep, Pesti-u.
1. sz. Hatvan-utca sarok.
618

Juh és angoranyul-
gyapju fonását elvállal-
lom Faiskola-u. 7/b. 613

Nyersbőrt vesz „Han-
gya” Tollgyűjtő telep.
Pesti-utca 1. Hatvan-utca
sarok. 617

Gazdasági akadémistát,
egyetemistát teljes ellá-
tásra felvesszünk. Könyök
utca 12. 677

Veszek zsákszővetet,
zsineget, hevedert, szeg-
rugót, Major, Péterfia-u.
26. sz. 628

Fényképészeti anyago-
kat, lencsákat, tartozéko-
kat, papírokat magas ár-
ban vásárol Tőkés Hona
Batthyány 17., I. em. 7.
395

Szénért vagy száraz tü-
zifűrészt fuvart vállalko.
Kiss L., Péterfia 54. 360

Zománc tüzhely, rolló
javítást vállal, ócska tüzh-
helyet vesz Csap. 87. 365

Eladó egy új komp-
resszor tartállyal, kb. 1
lóerős motorral (110 volt,
2 fázis) esetleg külön is.
Kossuth 51. (pincelakás).
613

Magánnyomozó Gá-
locsy, Zöldfa 3. Fogad:
vasárnap d. u. háromtól
ötig. 431

Tőke Anurásné szül.
Varga Erzsébet Székesfe-
hérvár, Vértanu u. 54.,
vagy aki tud róla érte-
sítse szüleit, Varga Jó-
zsef, Debrecen, Bethlen-
utca 12. sz. 533

Modern kölesön könyv-
táramat áthelyeztem Rá-
kosi Jenő utca 6., föld-
szint 4. al. 514

Műlakatos és vízvezetők
szerező műhelyt nyitot-
tunk Arany János-u. 15.
szám alatt. Minden e-
szaki munkát, javítást
szakszerűen végeztünk.
Patent öngyújtók
speciális javítása, Veszely
Vilmos és Veress Sándor
lakatos és vízvezetők-
szerezők. 619

Eladó szép két fotel,
hat szék, egy kombinált
szekrény, fényezett és
puhafa, különfajta szek-
rények, székek, bőr- és
kártyozott hálók, pár-
nasziszekér, interciós vit-
rin, villanyvasaló, fél ló-
erős villanymotor, nagy
és kis téliási. József kir.
herceg-u. 50. F1

Eladó vagy elcserélném
közép nagyságú férfinak
való bőrkabátom. Arany
János 6., keresztútlet. F2

Eladó szép női bundák,
másfajta bundák is kap-
hatók. Két szép paplan,
tavaszikabát, férfi len-
gyelbunda, sezontakaró.
József kir. h. u. 50. F3

Jutalmat adok, aki Zá-
polya 9. alól elvitt cit-
romfaágnak, sodronyának
hencsernek nyomára ve-
zet. Kossuth 60. F10

Magántanítást vállal,
különbözetre, érettségire
előkészít a középiskola
minden tárgyát szaksze-
rűen tanító, több évtize-
des gyakorlatu, ma is
működő gimnáziumi ta-
nár. Cím kiadóban. F8

Eladó 2 öl fa és galy-
fa, Bellegető 6. sz. F7

Kozmetika megnyílt!
Arcs kezelés. Piac 59. sz.
Barnabáné. F5

Varródat újból meg-
nyitottam Ajben Jolán,
Batthyány-u. 20. szám.
Ugyanott meleg turbánok
és kаланok kaphatók
Szilárd Elekne Koller
Olga. 675

Aki tud Demeter Géza
MÁV lakatosról, Nagyon
kérem értesítse övz. De-
meter Károlynét Erőss
Lajos-u. 5/b. 676

Veszek kisebb tábla-
füveket, — Harmathy
könyvkereskedés. Piac-u.
7. sz. 673

Veszek tökötojtalt, esz-
variront, tentairont, levél-
papírt és mindennemű
papír- és írószereket. —
Harmathy könyvkeres-
kedés. Piac-utca 7. 674

Asztaltüzhely eladó.
Mikszáth-u. 4. Lajos ki-
r. utca-térenél. 681

Egy jókarban lévő asz-
tali tüzhely eladó. Cse-
repes-u. 22. 660

Egy férfi télikabát kö-
zépmetre eladó. 10-13'
12-ig. Eötvös-u. 84. 668

Mély- és sport gyermek
kocsik legjobb kivitel-
ben kaphatók Javítások
és alkatrészek kaphatók.
Hatvan-u. 42. b/ra 1. 669

Ebédelt keresek megvé-
telre Csillag 17. 663

16 hold közeli tanvas
föld, szoboszlói műút
mellett haszonbérbe vagy
felesbe kiadó. József kir.
herceg-u. 8. I. em. 3. 670

Keresek azonnali átve-
telre réz, fémöntődet,
esztergályhelyt berendez-
éssel vagy anélkül. Szer-
zőmokat külön is vásá-
rolnék. Gottlieb Zsidó-
szövetség. 671

Sajti Imre pénzbeszedő
biztosítási iratait kérjük
jutalom ellenében Turul
biztosítónál átadni. Kö-
nyök utca 12. 678

Üzletemből (Révész-tér
2.) elvitték nagyobb me-
nyiségű sötétkék és fe-
kete szövetet. Nyomra-
vezető magas jutalomban
részeseül. Molnár István
szabómester, Révész-tér 2
658

Nagyváradiak, akik
még nem jutottak haza,
megbeszélés végett jelent-
kezzenek István-út 24.
alatt. 659

Paff varrógép fejet
veszek, Sobajda, Wesse-
lényi-u. 111. 665

Kifogástalan mokett-
kanapé, két fotelel eladó
Bujdosóné, Domb-u. 3. F4

Tömegbélyegyet és sor-
zatot veszek. Címüket
kérem a kiadóba leadni.
F3

Irógépet, üzemképest
veszek Piac 65., banknál.
9-12. F1

Felhívom tanítványai-
mat, tanulni jelentkezze-
nek. Polgárra felelősség-
gel előkészítok. Kovács
Ferenc tj. Árpád-tér 44.
649

Gőzkazán, 45 literes.
engedélymentes, 1 lóerős
gőzgéppel eladó. Nyilas-
telep, Fancsovics-u. 40.
650

Egy üvegezett bolti ki-
rakat és egy ebédasztal
eladó vagy tűzfűrészt el-
cserélhető Kertész-u. 7.
651

Majorost keresek kö-
zelj tanyára, egy nagy
stráfszekér eladó. Bethlen
utca 53. sz. 652

10 hold föld kiadó. —
Kisszepes 6. km. Köves-
uton, Huszár Gál-u. 2.
653

Eltűnt 9-én Major Gá-
bor 15 éves fia Kiszze-
pesről, aki tud róla, érte-
sítse aggódó szüleit. Ma-
róthy György 11. 654

Felkérjük az igen tisz-
telt ügyfeleinket, hogy
éret. és tüzbiztosítási díj-
aikat Ferenc József-út
59. szám alatt, az Első
Magyar helyiségében be-
fizetni szíveskedjenek. —
Ugyancsak itt kérjük cím-
változásukat bejelenteni
Hazai Általános Biztosító
és Kisbirtokosok Bizto-
sító Intézete. 655

Benyás árúház felkéri
azokat, akiknek birtoká-
ban árúházából eredő
dolgoz vannak, szolgá-
tassák vissza. Ebből ki-
folyólag bántódnak nem
lesz, nyomravezetőket dí-
jazzuk. 656

Piac-utca 22. Richli-ház
udvarában lévő raktá-
rumból elvitték nagyobb
mennviségű cernát, kony-
hadényeket, szőnyegeket.
Nyomravezető magas ju-
talomban részeseül. Mol-
nár szabómester, Révész-
tér 2. Kistemplom mellet-
657

Turul-Anker biztosítók
irodája Könyök-utca 12.
alatt működik. Kérjük fe-
leinket, hogy esedékes és
elmaradt díjjaikat fizet-
sék be. — Kötvényeiket,
utolsó díjnyugájukat
hozzák magukkal. 679

Férfi télikabát, jó álla-
potban eladó. Mikszáth-
utca 1. Lajos király tér-
nél. 682

Angoraszőrt veszek. —
Csonkaru. 18. 684

Némethy urat, aki a
Glück Magoss Györgytéri
fűszerüzlet vezetője volt,
vagy feleségét kérem,
hogy címüket közölni
szíveskedjenek Salyó,
Műkőgyár, Fürdő-u. 2.
683

Bútorok, rekamiák, fo-
telek, garderooszekrények
fél-hálók, íróasztalok,
perzsaszőnyegek, csillá-
rok, szobrok, varrógépek,
cipők, csizmák nagy vá-
lasztékban Inóváságköze-
ttfőben. (Püspöki-palota)

Aki Piac-u. 5. sz. alatti
raktárámból jogtalanul el-
vitt 13 db pinel lemezt,
haladéktalanul szállítsa
vissza. Nyomravezetőt ju-
talmozom. Ivány. Ingóság
közvetítő, ((Püspöki-pa-
lota.)

Angora és birkagyapju
fonal készítését vállalom
Tanító-u. 16. sz. 685

Zsírért, mézért, sóért,
lisztet, korpát adok. Ho-
mok-utca 130. 686

Szilszibunda használt el-
adó. Rothermere-utca 27.
687

Perzsaszőnyegyet, bú-
torszőnyegyet keresek meg-
vételre. Cím a kiadóban.
582

Egy jó télikabát és két
pár 44-es számú félcipő
eladó. Varga-utca 8'.
594

Poresálmay Lajos bank-
tisztviselőről, ha valaki
tud valamit, szíveskedjék
közölni aggódó édesany-
jával, Leguórája október
22-én írt Szenteseől és
Szarvasról. Címem: Rot-
hermere-u. 50. sz. 593

Eladó Nagyszalonta-u.
33. sz. Itt lkóház, üzlet-
helyiséggel. 310 négyzetg-
ól gyümölcsös telekkel,
üzlethelyiséggel és bútor-
tal együtt. 592

Eladó egy fekete rövid
zongora, jókarban. Jó-
zsef kir. herceg-u. 10.,
udvarban. 534

Aki az 1855-ös számú
ló hollétéről tud vagy
nyomára vezet, magas
jutalomban részeseül. T-
beki-utca 75. 591

Nagyobb gyümölcsöst
vagy nagyobb bombaro-
gált házat a belterületen
veszek „Kézpénz” jel-
gére a kiadóba. 590

Gazdálkodók! Elsőren-
dű anyagból készült, pré-
meztett rövid (mikádó)
télikabát, egyszázhusz
kilós hasított sertésbőr
elcserélem. Esetleg pénz-
ért is eladó. Máliusz-tér
10. sz. 593

Eladó 1 komplett üzleti
redőny tokkal. Klapka-u.
28. sz. 688

Eladó sertésaklok, desz-
kából s ajogból, deszka-
bódé. Értekezni Bercse-
nyi-utca 91. 586

Gyümölcsöst gy arra
alkalms földet vennék.
Cím a kiadóban. 583

Egy asztaltüzhely eladó
Diószegi-utca 6. sz. 585

Egy ökrösszekér, 700
literes boroshordó, nyers
birka és disznóbőr eladó.
Timár-utca 19. 581

Nagyváradi harmadéves
hadpródiológusok eorsá-
ról ki tud? Szíveskedjenek
értesíteni Dakó tanácsost
MAV üzletvezetőség. 580

Szilszibunda eladó. Ta-
nító-u. 20. 578

Férfi és fiúruhák elké-
szítését továbbá fordítá-
sokat, javításokat mérsé-
kelt árokért vállal. Zsib-
rita szabómester, Szent
Anna-utca 47. 577

Eladó bombaszerűt ház
vendéglőnek alkalmas. —
Cím a kiadóban. 575

Kovács Ferenc kőmű-
vesmester letőfedést és
kőműves munkákat vál-
lal. Hajó-utca 13. 574

Eladó 1 gyermek vasá-
gy, 1 összecsukható
vaságy, 2 ágy és 1 kre-
denc. Eötvös-u. 33. sz. V

Zsirt vagy szalonnát
adok vágott száraz tüzi-
fűrészt. Tóth Imre, Horto-
bágy-u. 13. F

Gummitesztyűt, köt-
szert, altató-aethert és
gyógyszert vesz a szülé-
szeti klinika szegény be-
tegei részére. 569

Egy 150 kg mázsa el-
adó. Bethlen-utca 30. 567

Hímzett nőibekecsel. —
kövér disznóért elcseré-
lem. Egyetemi gépház,
Szabó Lajos. 566

Sötétkék bockai öltöny
17 éves fiúnak való, el-
cserélem nagyobb ruhá-
val. Szathmáry, Egyetem
gépház. 565

Aki Sütő József hadi-
fogolytól 6-án, vasutnál
levelet vett át, hozza Do-
mahidi-u. 13. 564

Eladó használt perzsa-
lábnuda, közép alakra.
Érdeklődni Monostor-u.
3. sz. 562

Keresek 8-14 éves ár-
va kisleányt, teljes ellá-
tással, családtagnak, fe-
leségem egyedüljéte miatt
jelentkezés f. h. ó 16-án,
kedden egész nap. Cím a
kiadóban. 561

Részes tengerifűrészt ke-
resek, Csemete-u. 10 566

Kifőzés berendezéssel
együtt eladó. Pécsény,
Cegléd-utca 11. sz. 558

Elveszett egy kétkerekű
kis szekér Nyomatató-ut-
cától Leány- és Szappa-
nos-után át Csapó ka-
nyarig. Megtalál! adja be
Nyomatató 10 alá Bodnár
Imre névre, jutalom elle-
nében. 473